

Gelderland-Midden

Stotteren

Praten leer je met vallen en opstaan, net als lopen. Praten is het zeggen van woorden en zinnen, maar ook vertellen wat je denkt of voelt.

In bepaalde periodes gaat het leren praten zo snel, dat een kind moeite heeft gedachten vlot in woorden om te zetten.

Ook kan er iets haperen aan de samenwerking van alle spieren, die je nodig hebt om vloeiend te kunnen praten.

Het gevolg kan zijn dat een kind over woorden gaat struikelen. Meestal gaat dit vanzelf over, maar niet altijd. Het kan stotteren worden.

Wat is stotteren?

Iedereen weet wel, wat stotteren is. Maar bedoelen we er allemaal hetzelfde mee? Er zijn veel manieren van stotteren:

- woorden herhalen: **maar maar maar mag ik dan...**;
- delen van een zin herhalen: **en toen en toen en toen**;
- delen van een woord herhalen: **de pa pa pa paraplu**;
- klanken (letters) herhalen: **t t t toen**;
- klanken langer aanhouden: **mmmmag ik...**;
- op een klank vastzitten, de klank "komt er niet uit": **P oes**;
- stopwoorden gebruiken: **maar... nou ... ik kon... nou... er niks aan doen**;
- "moeilijke" woorden veranderen: **poes** wordt **zo'n beest**;

Meestal stottert een kind niet als het zingt, scheldt, tegen dieren of kleinere kinderen praat of als het kind toneel speelt.

Waardoor verergert stotteren?

Stotteren kan erger worden voor een kind bij spannende gebeurtenissen, zoals: een verjaardag, een ziekenhuisopname, een schoolreisje, een verhuizing, een decembermaand of een geboorte van een broertje of zusje.

Het kan ook zijn, dat het kind te hoge eisen aan zichzelf stelt of dat u als ouder teveel verwacht. Bij sommige kinderen is de week wel héél erg overbelast...

Misschien kan uw kind zijn verhaal niet kwijt: er wordt niet goed naar het kind geluisterd of het wordt vaak in de rede gevallen.

Reacties van ouders, vriendjes, leerkrachten en anderen kunnen van invloed zijn: uitlachen, nadoen, overbezorgd zijn, "helpen", negeren.

Door te stotteren kan het kind aandacht krijgen, die het anders niet zou hebben gekregen.

Welke gevolgen kan stotteren voor uw kind hebben?

- Het kost uw kind méér tijd om iets te zeggen en dat merkt het ook.
- Het kind zegt niet alles wat het zeggen wil.
- Het wil niet praten of praat weinig.
- Het schaamt zich.
- Het heeft moeite met oogcontact.
- Het gaat zich agressief gedragen.
- Het wordt nagedaan of gepest.
- Het is bang om te praten.
- Er ontstaan meebewegingen, zoals knipperen met de ogen of stampvoeten.

Tips voor ouders, verzorgers en leerkrachten

- Uw spreektempo vertragen is het beste. Wanneer u zelf langzaam en duidelijk spreekt heeft dit een grotere invloed dan uw kind aan te sporen rustig te doen.
- Verminder het aantal vragen dat u stelt. Geef eenvoudig commentaar op wat uw kind zegt. Gebruik geen ingewikkelde zinnen.
- Laat met uw gezichtsuitdrukking en lichaamstaal zien dat u reageert op wat het kind zegt en niet hoe hij/zij het zegt. Maak geen woorden of zinnen af in zijn/haar plaats.
- Neem elke dag wat tijd apart voor uw kind, zodat u onverdeelde aandacht kunt geven. Prijs het kind om de dingen die het goed doet. Zo vergroot u het zelfvertrouwen.
- Vraag aan de andere gezinsleden of zij op de beurt willen wachten en goed willen luisteren. U kunt ook als ondersteuning bij het spreken een 'praatpet' of een 'praatknuffel' gebruiken. Diegene die bijvoorbeeld een 'praatpet' op heeft, heeft het woord.
- Dwing uw kind niet om te praten, als het dat echt niet wil, vooral niet in het bijzijn van anderen.
- Let goed op uzelf; hoe reageert u? Probeer tijd te maken, zodat uw kind het gevoel krijgt dat het kan uitpraten en dat u goed luistert.
- Houd oogcontact als uw kind stottert.
- Leer het kind géén "trucjes" om beter te praten, zoals: eerst nadenken, dan praten of haal eerst eens diep adem.
- Laat merken dat u uw kind accepteert, of het stottert, of niet. Maak het stotteren niet tot iets waar je je voor moet schamen. Praat erover zoals u over een ander onderwerp zou praten. Als uw kind over het stotteren wil praten, ga er dan op in.
- Plaats uw kind niet in een uitzonderingspositie door stotteren te "belonen" met extra aandacht.
- Probeer uw eigen ongerustheid en spanning niet te laten merken aan uw kind.
- Bereid belangrijke gebeurtenissen goed voor: praat er van te voren over.

Wilt u meer over dit onderwerp weten? Bezoek dan de website: www.stotteren.nl

Tot slot

Heeft u vragen of behoefte aan een persoonlijk advies, dan kunt u terecht bij de logopedist van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden die uw school bezoekt.